

POLITISKA RÅD OCH RIKTLINJER FÖR

Uteserveringar

Antagen av tekniska nämnden 2013-04-11 §61
Reviderad av tekniska nämnden 2015-02-12 §14

Uteserveringar är en del av staden

Uteserveringar har blivit ett allt vanligare inslag i vår stadsmiljö. Vår nya möteskultur innebär att fler och fler väljer att träffas ute i de offentliga rummen. När solen kikar fram vill vi gärna njuta av en bit mat, en fika eller något att dricka på en av stadens uteserveringar.

Stadsmiljön får sin unika karaktär av husfasader, gatans utformning och hur det offentliga rummet möbleras. Uteserveringen är en viktig del av detta möblemang. Hur staket, bord och stolar, parasoller eller markiser ser ut betyder mycket för helhetsintrycket. Därför är det viktigt att du som har en uteservering följer några enkla råd och riktlinjer.

Här kan du läsa om hur du bäst utformar din uteservering så att den passar bra in i den omgivande stadsmiljön samtidigt som den uppfyller kraven för alkoholservering och god tillgänglighet.

Varje avsnitt inleds med en generell rådgivande text som sammanfattas i ett antal riktlinjer. Riktlinjerna ska följas, råden hjälper er att uppnå dem. Riktlinjerna gäller för allmän platsmark. Följs dessa riktlinjer behöver inget bygglov sökas.

Kontakta gärna oss på Norrköpings kommun om ni har funderingar kring uteserveringen!

Sammanfattning av riktlinjer

Mått

- ✓ Fri passage 1,0 meter utanför serveringen om ytan utanför är gångbana.
- ✓ Fri passage på 2,5 meter utanför serveringen om ytan utanför är cykelbana eller gång- och cykelbana.
- ✓ Vid uppförande av vinterruta under vintersäsongen ska den fria passagen vara 3 meter utanför serveringen om ytan utanför är cykelbana eller gång- och cykelbana. Är ytan utanför serveringen gångbana måste den fria passagens mått anpassas efter snöröjningens krav på framkomlighet.
- ✓ Möbler, markiser, parasoll, blomsterlådor och andra tillhörigheter till serveringen ska rymmas inom serveringsytan.

Vägg

- ✓ Serveringen ska vara avgränsad.
- ✓ Genomsiktig avgränsning i smide, metall eller lättare, målad träkonstruktion av certifierat virke. Tryckimpregnerat trä eller trädgårdsstaket är inte tillåtet.
- ✓ Entrén till serveringen ska vara minst 1 m bred.
- ✓ Avgränsningens höjd får max vara 1,1 meter. Staket över 1,1 meter kräver bygglov.
- ✓ Tvärlå 10-35 cm över marknivå, speciellt viktigt vid staket bestående av rep.
- ✓ Ingen reklam förutom restaurangens logotyp är tillåten.
- ✓ Staket som angörs i marken kräver särskilt tillstånd av tekniska kontoret.

Golv

- ✓ En permanent ramp krävs inom serveringens upplåtna område om serveringen är upphöjd på grund av kraftig lutning. Rampens lutning får vara max 1:12, 8%.

Tak

- ✓ Fri höjd på minst 2,3 m mellan markisens/parasollets nedkant och trottoaren.
- ✓ Fri höjd på minst 2,5 m mellan markisens/parasollets nedkant och gemensam gång- och cykelbana.

Möbler

- ✓ Inga vita bländande plastmöbler eller klumpiga trämöbler.
- ✓ Inga möbler där bänkar och bord sitter ihop.
- ✓ Bord tillgängliga för alla.
- ✓ Ingen reklam förutom restaurangens logotyp är tillåten.
- ✓ Möbler av trä ska vara tillverkade av certifierat virke.

Säsongsstider

- ✓ Sommarservering sker mellan 1 april och 31 oktober.
- ✓ Vinterservering, så kallad vinterruta, sker mellan 1 november och 31 mars.

Uteserveringens mått

Allt möblemang och all utsmyckning ska finnas inom den tillåtna ytan för serveringen. Inget får ställas ut eller hänga ut utanför serveringsytan. Serveringsytan får inte täcka ledstråk.

Trafiksäker passage förbi serveringen ska finnas. Minsta tillåtna fria passage är 1 meter om ytan utanför är gångbana. Är det cykelbana eller kombinerad gång- och cykelbana ska det vara en fri passage på minst 2,5 meter. För vinterservering, så kallad vinterruta, ska den fria passagen vara minst 3 meter vid gång- och cykelbana. Tänk på att ytan runt serveringen måste vara möjlig att snöröja.

Serveringen måste inte ligga i anslutning till restaurangbyggnadens fasad men uppsikt över serveringsytan är ett måste. Detta möjliggör att den fria passagen för gående kan beredas mellan fasad och uteservering.

Möjlighet finns att ta parkeringsplatser i anspråk för uteservering. Bedömning görs i varje enskilt fall. Det är viktigt att tänka på att serveringen ska vara ordentligt synlig när den är placerad i gatumiljö. Ändring av trafikregleringar kan också vara möjliga till förmån för uteserveringar.

Riktlinjer

- ✓ Fri passage 1,0 meter utanför serveringen om ytan utanför är gångbana.
- ✓ Fri passage på 2,5 meter utanför serveringen om ytan utanför är cykelbana eller gång- och cykelbana.
- ✓ Vid uppförande av vinterruta under vintersäsongen ska den fria passagen vara 3 meter utanför serveringen om ytan utanför är cykelbana eller gång- och cykelbana. Är ytan utanför serveringen gångbana måste den fria passagens mått anpassas efter snöröjningens krav på framkomlighet.
- ✓ Möbler, markiser, parasoll, blomsterlådor och andra tillhörigheter till serveringen ska rymmas inom serveringsytan

Väggar

Uteserveringen ska vara en del av gatulivet. Därför ska väggarna på serveringen vara genomsiktliga för att människor på serveringen ska kunna ta del av stadslivet utanför och att de som passerar likaså ska kunna ta del av den pågående restaurangaktiviteten.

För alkoholtillstånd krävs att ytan för servering är överblickbar och avgränsad. Avgränsningen säkrar även framkomligheten och tillgängligheten. Sker ej alkoholservice räcker det med att serveringsytans kortsidor är avgränsade.

Materialet i avgränsningen ska stämma överens med stadsmiljön. Rustika trästaket hör inte hemma i staden utan i trädgården. Ett staket i lättare utformning är att föredra. Väljs ett trämaterial ska virekt vara certifierat.

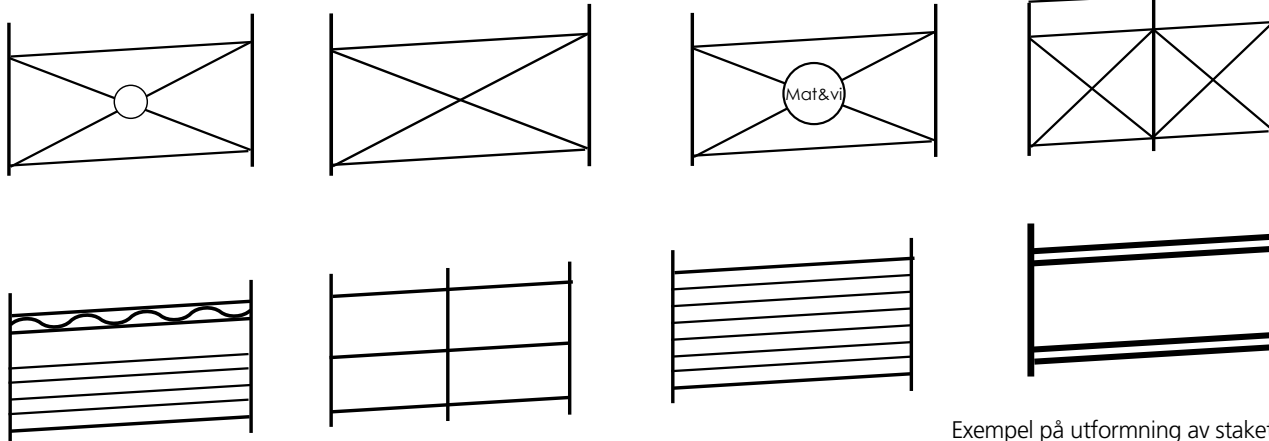
En stakethöjd på 0,9 meter rekommenderas. För lågt staket är inte tillräckligt tydligt som avgränsning eller tillräckligt säkert för framkomligheten och ett för högt staket kräver bygglov.

Väljer ni att ha rep som avgränsning, bör repet vara av en grövre variant för att synskadade ska kunna känna det. En nedre, fast avgränsning måste finnas på staketet som fungerar som ledstråk för synskadade som använder ledkäpp. En tvärslå som är placerad parallellt med marken och 10-35 cm över mark placeras i avgränsningens nedkant.

Ett staket i mörk kulör skapar kontrast mot omgivningen vilket underlättar tillgängligheten för personer med nedsatt syn.

Riktlinjer

- ✓ Serveringen ska vara avgränsad.
- ✓ Genomsiktig avgränsning i smide, metall eller lättare, målad träkonstruktion av certifierat virke. Tryckimpregnerat trä eller trädgårdsstaket är inte tillåtet.
- ✓ Entrén till serveringen ska vara minst 1 meter bred.
- ✓ Avgränsningens höjd får max vara 1,1 meter. Staket över 1,1 meter kräver bygglov.
- ✓ Tvärslå 10-35 cm över marknivå, speciellt viktigt vid staket bestående av rep.
- ✓ Ingen reklam förutom restaurangens logotyp är tillåten.
- ✓ Staket som angörs i marken kräver särskilt tillstånd hos tekniska kontoret.

Exempel på utformning av staket.

Golv

Uteserveringen ska vara en del av gatan och stadslivet och finnas på stadens villkor. Serveringarna ska finnas på gatans villkor för att säkra trafiksäkerhet och framkomlighet.

Om serveringsytan är ojämn eller lutar kan ett upphöjt golv vara aktuellt. Det bör i så fall vara så lågt som möjligt. Vid trägolv får endast certifierat virke användas.

Till ett upphöjt golv måste en ramp anslutas. Rampen ska placeras inom det upplåtta området för uteserveringen och får inte luta för mycket. Maximal lutning på rampen är 8%, 1:12. Rampen ska inte vara tillfällig utan måste alltid finnas på plats för att uteserveringen ska vara tillgänglig för alla.

Riktlinjer

- ✓ En permanent ramp krävs inom serveringens upplåtta område om serveringen är upphöjd på grund av kraftig lutning. Rampens lutning får vara max 1:12, 8%.

Tak

För att kunna nyttja serveringen under solgassande timmar och sommarregn är det bra med markiser och parasoll. Det är smidigt om markiserna och parasollen kan fällas in och ut beroende på väderlek.

Höjden och längden på en väggfast markis ska harmonisera med fasaden. Markisen ska vara helt frihängande och ge en så öppen karaktär som möjligt.

Reklam kan lätt ge ett rörigt intryck av stadsmiljön. Försök att hålla den så diskret som möjligt på markisen eller parasollet.

Ett tips är att kombinera en väggfast markis med lösa parasoll längre ut på serveringen om uteserveringsytan är stor. Kom ihåg att markiser och parasoll måste vara inom den tillåtta ytan för serveringen eftersom utstickande markiser och parasoll kan hindra framkomligheten.

Riktlinjer

- ✓ Fri höjd på minst 2,3 m mellan markisens/ parasollets nedkant och trottoaren.
- ✓ Fri höjd på minst 2,5 m mellan markisens/ parasollets nedkant och gemensam gång- och cykelbana.

Möbler

Möblerna ska vara välkomnande för gästerna. De ska vara bekväma och klara av att stå utomhus, de ska även vara tillgängliga för alla. Metall, smide och lättare träkonstruktion är bra material på utemöbler. Trämöbler ska vara av certifierat virke. Även gedigna plastmöbler kan vara attraktivt.

Tänk på att möblerna ska stå stadigt på marken. Kombiner gärna möbler med och utan armstöd så att alla kan använda uteserveringen.

Vissa möbler försämrar tillgängligheten. Exempel på dessa är vita möbler som kan blanda personer med synskada. Möbler där bänk och bord sitter ihop är inte tillgängliga för alla, därför får de inte användas på uteserveringar. Dessa möbler passar inte heller bra in i stadsmiljön, liksom även klumpiga möbler av trä. Därför får inte de förekomma.

För att alla ska kunna använda bord och stolar är det viktigt att tänka på att möblerna är stabila. Avståndet mellan bordsbenen måste vara så stort att en rullstolsburen person kan komma intill bordet. Avståndet mellan bordsbenen måste då vara minst 0,8 m alternativt att bordsskivan sticker ut 0,6 m på kortsidan. Höjden på borden bör vara 0,7-0,85 m. Under bordet ska det inte finnas någon tvärså eller liknande som hindrar att den rullstolsburne personen kan komma intill bordet.

Riktlinjer

- ✓ Inga vita bländande plastmöbler eller klumpiga trämöbler.
- ✓ Inga möbler där bänkar och bord sitter ihop.
- ✓ Bord för alla.
- ✓ Ingen reklam förutom restaurangens logotyp är tillåten.
- ✓ Möbler av trä ska vara tillverkade av certifierat virke.

Anpassa efter platsen

Uteserveringen är som en teatersalong. Människor vill sitta och titta på dem som går förbi på gatan. Kontakten mellan betraktare och gatans aktivitet är viktig.

Uteserveringens färg och form får inte dominera hus och gata. Låt den inordna sig och bidra till en trevlig stämning. Titta dig omkring i omgivningen kring uteserveringen. Hur ser stadsmiljön ut? Titta på husets fasadindelning, karaktär och färg, och anpassa sedan uteserveringens utseende efter detta. Välj något som är liknande och passar bra med restaurangbyggnaden och restaurangens koncept. Ta till vara platsens förutsättningar i valet av material och utrusning.

Är ni flera verksamheter som vill anordna uteserveringar intill varandra så samarbeta gärna för att skapa en helhet med enhetliga staket, färger och möbeltyper. Välj enkla och hållbara material till uteserveringen.

Övermöblera inte uteserveringen. Det ska finnas utrymme att ta sig fram till borden och personer med någon form av funktionsnedsättning ska kunna röra sig på uteserveringen. Använd gärna möbler som är lätta att flytta så att en rullstol kan placeras vid ett bord.

Använd gärna möbler med justerbara ben. Stolar med tre ben har ibland lättare att stå stadigt om marken är något ojämn.

Ansökan

Du söker tillstånd hos Polisen för markupplåtelse. Kontakta gärna tekniska kontoret, Norrköpings kommun innan du söker tillståndet för att få råd kring din uteservering.

Blanketten för ansökan om tillstånd enligt ordningslagen och lokala föreskrifter finns på Polisens webbplats.

Förutom ifylld ansökningsblankett ska följande skickas i ansökan till Polisen:

- ✓ Planskiss, lämpligen i skala 1:50 alternativt skala 1:100 som visar uteserveringens placering och utformning, närmsta byggnader samt omgivningen med gator och trottoarer.
- ✓ Planen ska visa alla fasta föremål kring uteserveringen för att den fria passagen ska kunna bedömas. Detta kan vara t ex träd, cykelställ, stolpar, parkmöbler med mera.
- ✓ Alla mått ska anges, även det som blir kvar av gata och/eller trottoar.
- ✓ Tydliga foton/ritningar och/eller skisser som visar möbler, markiser, parasoll, staket, blomsterlådor och liknande. Material på dessa ska anges.
- ✓ Ska staket eller annat förankras i mark ska det framgå av ansökan.

Ansökan skickas till postadressen nedan eller skannas in och skickas till:

polismyndigheten.ostergotland@polisen.se

Polismyndigheten i Östergötlands län

Polisområde Norrköping

Stockholmsvägen 4-6

601 19 Norrköping

Behövs bygglov?

Om riktlinjerna följs kräver inte din uteservering bygglov. Vissa markiser, väggar och golv kan kräva bygglov. Nedan följer exempel på sådant i en uteservering som kan kräva bygglov.

- ✓ Golv som är 0,5 meter eller högre
- ✓ Räcke högre än 1,1 meter
- ✓ Tak, ej tillåtet på allmän platsmark
- ✓ Markis, beroende på vilken byggnad den fästs på
- ✓ Markis på balk på stolpar

Permanent bygglov kan inte lämnas på allmän plats. Så kallat säsongslöv kan prövas för viss tid varje säsong under flera år. Detta innebär att de bygglovspliktiga åtgärderna får finnas på plats under en viss tid, till exempel från 1 april till 31 oktober, men de ska tas bort under övrig del av året. Om man sätter tillbaka dem inom ett år krävs inget nytt bygglov.

I samband med ansökan måste redovisning hur man tänker ta bort åtgärden vid säsongens slut lämnas. Vid ett bygglov måste bygg- och miljönämnden även ta hänsyn till grannars synpunkter.

Undvik att störa omgivningen

Uteserveringar till restauranger i Norrköpings innerstad får användas för rökare under samma tider som restaurangen är öppen. Servering bör dock inte medges efter kl 01.00.

Musik eller annan underhållning som kan vara störande för omgivningen får inte förekomma på uteserveringen. Fönster och dörrar mot gatan ska hållas stängda om störande verksamhet pågår i restaurangen inomhus.

Uteserveringar till restauranger i bostadsområden utanför Norrköpings innerstad eller i kommunens ytterområden får användas för rökare efter bygg- och miljöskydds nämndens bedömning från fall till fall, allt efter risken för störning till omgivningen.

Uteserveringarnas möbler ska efter stängningsdags förvaras så att de inte kan användas av obehöriga och orsaka störningar till omgivningen.

Om klagomål uppkommer kan byggnads- och miljöskydds nämnden besluta att begränsa serveringstiden ytterligare. Vi debiterar en tillsynsavgift om klagomålet är befogat.

Har du funderingar kring detta så kontakta miljö- och hälsoskydd för rådgivning.

Uppföljning av riktlinjerna

Råd och riktlinjer för uteserveringar finns för att hjälpa dig som restaurangägare att forma din uteservering så att den passar bra in i den omgivande stadsmiljön samtidigt som den uppfyller kraven för servering, trafik-säkerhet och tillgänglighet. Riktlinjerna följs upp både av Norrköpings kommun och av Polisen. För att få tillstånd att uppföra en servering på allmän plats krävs att riktlinjerna följs, gör de inte det kommer tillstånd inte ges efterföljande år.

Kontaktuppgifter

Tekniska kontoret

Kontakta tekniska kontoret med frågor kring uteserveringens utformning, markupplåtelse, förankra staket i marken, trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet.

Företagslinje, 011-15 29 10

Bygg- och miljökontoret

Kontakta bygg- och miljökontoret om du har frågor som rör bygglov, livsmedel eller störningar från uteservering. Tänk på att restaurangverksamheten ska registreras hos bygg- och miljökontoret.

Livsmedel, 011-15 14 54

Miljö- och hälsoskydd, 011-15 60 60

Bygglov, 011-15 15 41

Socialkontoret

Alkoholtillstånd utfärdas av socialkontoret, vid frågor kring detta kontakta dem för information och råd.

Berisha Fahredin, alkoholinspektör, 011-15 22 14

Lundström Susann, alkoholinspektör, 011-15 27 05

Vård- och omsorgskontoret

Norrköpings uteserveringar ska vara till för alla.

Vård- och omsorgskontoret kan svara på frågor kring tillgänglighet.

Växeln, 011-15 00 00

Polisen

Polisen står för ordning och säkerhet och kontakts i frågor angående detta. Ska du uppföra en tillfällig uteservering för exempelvis bara en helg så är det polisen du ska kontakta.

Polisen, 114 14

Tekniska kontoret i Norrköpings kommun förenklar livet i kommunen på flera sätt. Genom våra specialismråden gator och trafik, stadsmiljö och natur, avfallshantering, kollektivtrafik samt skolskjuts och färdtjänst underlättar vi för människor att bo, arbeta, studera och driva företag i Norrköping. Vi utvecklar, underhåller och driver våra uppdrag för att möta det moderna samhällets krav.

TEKNISKA KONTORET

Adress: Trädgårdsgatan 21, 601 81 Norrköping
Tel: 011-15 15 50
www.norrkoping.se

NORRKÖPING